

Ehdotus	A 2025/PRE
Tekijä	Puheenjohtajisto
Käsittelijä	Puheenjohtajisto

Puheenjohtajiston ehdotus Pohjoismaiden neuvoston työjärjestyksen muuttamisesta

Puheenjohtajisto ehdottaa, että Pohjoismaiden neuvosto päättää

että Pohjoismaiden neuvoston työjärjestyksen pykälä 22 ja 65 muutetaan seuraavasti:

§ 22 Kokoonpano

Puheenjohtajistoon kuuluvat presidentti, varapresidentti ja enintään 16 valittua jäsentä. Tanskan, Suomen, Färsaarten, Grönlannin, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Ahvenanmaan sekä kaikkien puolueyhmiön on oltava edustettuina.

§ 65 Nimeäminen

”Puolueyhmiöt ja puolueyhmiin kuulumattomat jäsenet saavat vaalikomitean asettamassa määräajassa nimetä ehdokkaat yleiskokouksen toimittamiin vaaleihin.

Valtuuskunnat nimeävät kuitenkin ehdokkaat Pohjoismaiden neuvoston presidentiksi ja varapresidentiksi, Ahvenanmaan, Färsaarten ja Grönlannin edustajiksi puheenjohtajistoon sekä Pohjoismaiden investointipankin tarkastuskomitean ja Pohjoismaisen kulttuurirahaston hallituksen jäseniksi. Nimeämisessä on pyrittävä sekä maiden että sukupuolten väliseen tasapainoon, ja siinä on mahdollisuuksien mukaan huomioitava myös kansalliset valiokuntajäsenyydet.”

että tämän seurauksena Pohjoismaiden neuvoston työjärjestyksestä poistetaan pykälä 23.

että edellä mainitut muutokset tulevat voimaan 1. tammikuuta 2026, ja ne arvioidaan kahden vuoden kuluttua.

Taustaa

Färsaarten valtuuskunta esitteli syyskuussa 2024 ehdotuksen Pohjoismaiden neuvoston työjärjestyksen muuttamiseksi siten, että puheenjohtajistossa olisi pysyvä edustus kaikista kahdeksasta maasta. Puheenjohtajisto asetti sen jälkeen työryhmän selvittämään tällaisen muutoksen vaikutuksia.

Työryhmä piti keväällä 2025 kolme kokousta, joissa keskusteltiin työjärjestyksen muuttamiseen liittyvistä skenaarioista ja arvioitiin niitä. Käsittelyssä olivat budjettiin, edustukseen, puolueyhmiin voimasuhteisiin ja muihin asiaankuuluviin näkökohtiin liittyvät kysymykset. Jo ensimmäisessä kokouksessa ilmaistiin selkeä pyrkimys varmistaa Ahvenanmaan, Färsaarten ja Grönlannin edustus puheenjohtajistossa.

Puheenjohtajiston kesäkokouksessa työryhmä raportoi työstään ja ehdotti, että puheenjohtajisto laatisi uuden ehdotuksen sisäiseksi päätökseksi, joka koskee Pohjoismaiden neuvoston työjärjestyksen pykälien 22, 23 ja 65 muuttamista. Tavoitteena on taata kaikkien kahdeksan maan edustus puheenjohtajistossa ja ottaa samalla huomioon vaikutukset puheenjohtajiston kokoonpanoon ja puolueyhmiin voimasuhteisiin. Ehdotus on ollut lausunnolla Pohjoismaiden neuvoston oikeusasioiden osastolla, joka on arvioinut, että muutokset ovat yhteensopivia sekä työjärjestyksen muiden pykälien että Helsingin sopimuksen kanssa.

Puheenjohtajisto antoi siten tukensa työryhmän ehdotukselle. Puheenjohtajisto hyväksyi myös työryhmän ehdotuksen, jonka mukaan työjärjestystä arvioidaan 2 vuoden kuluessa.

Edellä esitetyn perusteella tehdään seuraava muutosehdotus:

3. Puheenjohtajisto

§ 22 Kokoonpano

Puheenjohtajistoon kuuluvat presidentti, varapresidentti ja enintään 136 valittua jäsentä. Kaikkien maiden Tanskan, Suomen, Färsaarten, Grönlannin, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Ahvenanmaan sekä kaikkien puolueyhmiin on oltava edustettuina.

Kommentti: Maiden mainitseminen noudattaa Pohjoismaiden mainitsemista koskevaa sisäistä ohjeistusta, josta on päättänyt Pohjoismaiden neuvoston sihteeristö.

§ 23 Ahvenanmaa, Färsaaret ja Grönlanti

Kokouksissa, joissa käsitellään joko Ahvenanmaata, Färsaaria tai Grönlantia koskevia asioita, alueelta valittu jäsen saa olla läsnä, käyttää puheenvuoroja ja tehdä ehdotuksia.

Kommentti: Ehdotetaan, että koko pykälä 23 poistetaan pykälän 22 muuttamisen seurauksena.

8. Vaalit

§ 65 Nimeäminen

Puolueyhymät ja puolueyhmiin kuulumattomat jäsenet saavat vaalikomitean asettamassa määräajassa nimetä ehdokkaat yleiskokouksen toimittamiin vaaleihin.

Valtuuskunnat nimeävät kuitenkin ehdokkaat Pohjoismaiden neuvoston presidentiksi ja varapresidentiksi, [Ahvenanmaan](#), [Färsaarten](#) ja [Grönlannin edustajiksi puheenjohtajistoon](#) sekä Pohjoismaiden investointipankin tarkastuskomitean ja Pohjoismaisen kulttuurirahaston hallituksen jäseniksi. Nimeämisessä on pyrittävä sekä maiden että sukupuolten väliseen tasapainoon, ja siinä on mahdollisuuksien mukaan huomioitava myös kansalliset valiokuntajäsenyydet.

Kommentti: Muutos tarkoittaa sitä, että puheenjohtajistoon lisätään kolme paikkaa, joihin Ahvenanmaan, Färsaarten ja Grönlannin valtuuskunnat nimeävät edustajansa suoraan puolueyhymien sijaan. Kolme uutta paikkaa ei näin ollen lasketa mukaan puolueyhymien nykyisiin kiintiöihin, koska työryhmä arvioi, että sillä voisi olla epätoivottuja vaikutuksia puheenjohtajiston kokoonpanoon.

Puheenjohtajiston näkemykset

Puheenjohtajisto suhtautuu myönteisesti muutokseen, jolla varmistetaan kaikkien maiden edustus puheenjohtajistossa. Kaikki maat ja puolueyhymät ovat olleet edustettuina puheenjohtajiston perustamassa työryhmässä, joka on laatinut muutosehdotuksen.

Puheenjohtajisto korostaa, että on tärkeää arvioida muutosta kahden vuoden kuluttua sen voimaantulosta, jotta voidaan seurata sen mahdollista vaikutusta puolueyhymien voimasuhteisiin puheenjohtajistossa ja Pohjoismaiden neuvostossa yleensä.

Oslossa 16. syyskuuta 2025

Heléne Björklund (S)

Dagbjört Hákonardóttir (Samf.)

Henrik Møller (S)

Jorodd Asphjell (A)

Kim Berg (sd.)

Heidi Greni (Sp)

Helena Gellerman (L)

Jouni Ovaska (kesk.)

Lars-Christian Brask (M)

Maria Stockhaus (M)

Bryndís Haraldsdóttir (Sj.)

Helge Orten (H)

Kathy Lie (SV)

Høgne Hoydal (T)

Angelika Bengtsson (SD)

